

Î N C H E I E R E

22 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Ion Corolevschi, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de gospodăria țărănească „Veste Valeriu” și Veste Valeriu, gospodăria țărănească „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de gospodăria țărănească „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav împotriva gospodăriei țărănești „Veste Valeriu” și Veste Valeriu privind repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 11 aprilie 2014 prin s-a admis apelul declarat de gospodăria țărănească „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 25 iulie 2013 și s-a emis o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă

La 12 octombrie 2009 Carp Veaceslav s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Veste Valeriu privind repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în luna aprilie 2009, avînd intenția să planteze o livadă de nuci de migdal a procurat din satul Zaim de la GȚ „Veste Valeriu” puieții de migdal, drept confirmare a tranzacției de vânzare-cumpărare servind facturile de expediție eliberate de pîrît, suplimentar fiind eliberat un certificat de conformitate în copie.

Menționează că puieții au fost încărcăți o parte în autoturismul Citroen Berlingo, iar o parte în remorcă, cei din remorcă fiind acoperiți cu o foaie de cort, suplimentar de către vînzător fiindu-i date niște straie vechi care au fost utilizate tot pentru acoperirea pomilor. În drum spre casă se oprea la fîntînă unde stropea rădăcinile cu

apă. A doua zi pomii au fost plantați, drept probă servind actul de plantare, iar careva întârzieri la plantare nu au fost admise.

Indică reclamantul că plantînd pomii a respectat în tot tehnicile de plantare, puieții fiind irigați regulat, toate lucrările fiind îndeplinite la timp și sub un control riguros.

Aproximativ la o lună după plantarea pomilor, a observat că o mare parte din pomi s-au uscat.

S-a adresat la Inspectoratul general de supraveghere fitosanitar și control semincer, care la 20 mai 2009 ieșind la fața locului a întocmit un act în care s-a indicat că cauza rebutării pomilor este că „pomii au fost procurați semiuscați în rezultatul păstrării de către producător”. Astfel, susține reclamantul că prin actul dat este exclusă culpa lui.

La somația de a se prezenta la fața locului, pîrîtul nu s-a prezentat, actul fiind întocmit în lipsa acestuia.

Consideră că prin acțiunile pîrîtului au fost încălcate și prevederile Regulamentului tehnic privind producerea, testarea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire, săditor pomicol și bacifer, aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare nr.198 din 22.08.2005 și anume capitolul 13 alin. (2) care prevede că „materialul săditor se depozitează în vederea păstrării peste iarnă, urmărindu-se menținerea identității și a unei stări corespunzătoare de viabilitate și sănătate. Depozitarea se efectuează în loturi din același soi și categorie biologic”.

Totodată, conform aceluiași prevederi „materialul săditor care se livrează en-gros trebuie să fie însoțit de certificatul de calitate eliberat de agentul economic producător întocmit în baza certificatului de corespundere a categoriei biologice prin care se garantează puritatea soiului, puritatea categoriei biologice și corespunderea calității în conformitate cu actele normative în vigoare sau condițiile prevăzute în contract”.

De asemenea, invocă că în conformitate cu art.763 Cod civil, vânzătorul are obligația să predea bunurile fără vicii materiale. În cazul dat viciile materiale ale bunului nu puteau fi constatate de către cumpărător, ele fiind ascunse, iar cumpărătorul nu a știut despre condițiile de păstrare ale pomilor.

Cere reclamantul, a încasa de la Veste Valeriu prejudiciul material în sumă de 16 940 lei pentru materialul săditor și 11 001,13 lei, cheltuieli pentru plantarea pomilor.

Prin hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 18 iunie 2012 acțiunea a fost admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 03 octombrie 2012 s-a admis apelul declarat de Veste Valeriu, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Căușeni din 18 iunie 2012 și s-a restituit pricina la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecatori.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Căușeni din 19 februarie 2013 în proces în calitate de coreclamant a fost atrasă GȚ „Carp Veaceslav”, iar în calitate de copârît a fost atrasă GȚ „Veste Valeriu”.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 iulie 2013 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 11 aprilie 2014 s-a admis apelul declarat de GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav, s-a casat hotărârea Judecătoriei Căușeni din 25 iulie 2013 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a încasat în mod solidar de la GȚ „Veste Valeriu” și Veste Valeriu în beneficiul GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav prejudiciul material în sumă de 16 940 lei și taxa de stat în sumă de 889, 35 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 02 iulie 2014 GȚ „Veste Valeriu” și Veste Valeriu au declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată considerînd-o ca fiind una neîntemeiată și ilegală.

Susține că prima instanță corect a motivat și a respins argumentele reclamantului, deoarece acesta unilateral a întocmit niște documente pe care le-a prezentat ca probe incontestabile.

Consideră că la caz prima instanță corect s-a condus de prevederile art. 765 Cod civil, conform cărora cumpărătorul pierde dreptul de a invoca viciul dacă nu l-a comunicat pe vânzător într-un termen rezonabil din momentul cînd a constatat viciul.

La 25 iulie 2014 cerere de recurs a declarat și GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea în care cerința privind încasarea cheltuielilor suportate pentru plantarea pomilor de migdal a fost respinsă, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri privind admiterea integrală a cerinței date.

În susținerea recursului s-a invocat netemeinicia și ilegalitatea deciziei contestate în partea respingerii acțiunii, pe motiv că în această parte nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Consideră că instanța de apel în mod neîntemeiat a respins cerința cu privire la restituirea prejudiciului suportat ca urmare a plantării pomilor, pe motiv că nu a fost justificată prin probe concludente.

În acest sens indică că fiind încrezut în rezultatul plantării pomilor, în calitatea materialului săditor, nu a acumulat careva acte ce ar justifica cheltuielile efectuate, iar instanța de apel nu a ținut cont de alte materiale ale cauzei ce ar justifica admiterea pretenției date.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate prin prizma temeiurilor invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de GȚ „Veste Valeriu” și Veste Valeriu, și recursul declarat de GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către GȚ „Veste Valeriu” și Veste Valeriu, GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav sunt declarative și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că

cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurenți în cererile de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către GȚ „Veste Valeriu” și Veste Valeriu, GȚ „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către gospodăria țărănească „Veste Valeriu” și Veste Valeriu, gospodăria țărănească „Carp Veaceslav” și Carp Veaceslav se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Valentina Clevadi